

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	17-24/266594
Otsuse kuupäev	28.02.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Skepast&Puhkim OÜ vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Haljala-Kukruse vahelise 2+2 maanteelõigu riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku, asjakohaste mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruande koostamine Regionaal ja Põllumajandusministeeriumile avatud hankemenetlusena“ (viitenumber 266594) OÜ Hendrikson & Ko pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Skepast&Puhkim OÜ, esindaja vandeadvokaat Silja Holsmer Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Triinu Eismel Kolmas isik, OÜ Hendrikson & Ko, esindaja vandeadvokaat Keidi Kõiv
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-te 3 ja 8 alusel

1. Jätta Skepast&Puhkim OÜ vaidlustus rahuldamata.
2. Jätta Skepast&Puhkim OÜ tasutud riigilõiv 1280 eurot ja lepingulise esindaja kulud tema enda kanda.
3. Mõista Skepast&Puhkim OÜ-lt OÜ Hendrikson & Ko kasuks välja lepingulise esindaja kulud 1850 eurot käibemaksuta.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 03.10.2023 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi Hankija) riigihangete registris

¹ Riigihangete seadus

avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Haljala-Kukruse vahelise 2+2 maanteelõigu riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku, asjakohaste mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruande koostamine Regionaal ja Põllumajandusministeeriumile avatud hankemenetlusena“ (viitenumber 266594) hanketeate.

2. 29.01.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Skepast&Puhkim OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus OÜ Hendrikson & Ko (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele (Hankija 18.01.2024 otsus).

3. Vaidlustuskomisjon teatas 06.02.2024 kirjaga nr 12.2-10/17 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 09.02.2024 ja neile vastamiseks 14.02.2024.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija ja Kolmas isik.

Vaidlustaja 16.02.2024 repliigi jätab vaidlustuskomisjon tähelepanuta – selle esitamisega on hilinetud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Skepast&Puhkim OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. 18.01.2024 otsusega on Hankija tunnistanud edukaks Kolmanda isiku pakkumuse (vaidlustuse lisa 2). Hankija on pakkumuste hindamisel eksinud.

4.2. Kriteerium „Teenuse kvaliteet“

4.2.1. Hankija on põhjendanud edukaks tunnistatud pakkumuse eelist hindamismetoodika ümberkirjutamisega, mitte aga põhjendustega, et milles seisnes vastavas osas edukaks tunnistatud pakkumuse eelis. Põhjenduse tekst on täpselt sama, mis hindamismetoodika p 2.1 hinnangu „suurepärase“ kirjeldus. Hindamismetoodika ümberkirjutamine ei ole Hankija põhjenduseks, vaid kriteeriumiks, millest Hankija peab lähtuma.

4.2.2. Hindamiskriteeriumite kohaselt hinnatakse teenuse kvaliteeti lähtuvalt tellija nõuetest pakkumusele ja hankelepingu täitmisele, mis on kirjeldatud riigihanke alusdokumentides (sh tehnilises kirjelduses, vaidlustuse lisa 5).

Vaidlusalusele riigihankele eelnes riigihange, mille esemeks oli Haljala ja Kukruse vahelise teelõigu 2+2 ristlõikega maantee riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programmi koostamine Rahandusministeeriumile. Vaidlusaluse riigihanke tehnilises kirjelduses on märgitud, et koostatud on riigi eriplaneeringu (REP) asukoha eelvaliku lähteseisukohad (LS) ja mõjude hindamise, sh KSH programm (edaspidi koos LS ja KSH programm). Seega on vaidlusaluse riigihanke tehnilises kirjelduses kui REP-i eelnevas menetluses kinnitatud, et REP-i LS ning KSH programm vastavad õigusaktides toodud nõuetele ning tellija soovidele.

Kogu tehniline kirjeldus lähtub eeldusest, et lähtutakse varem koostatud LS-st ja KSH programmist.

Seevastu on Hankija edukaks tunnistanud pakkumuse eeliseks toonud asjaolu, et pakkumuses on tehtud dubleerivate tööloikude ära jätmise ettepanek. Seega on Hankija seadnud eeliseks pakkumuse, mis sisaldab ettepanekut riigihanke tehnilises kirjelduses esitatust kõrvalekaldumist. Tehnilise kirjelduse p-i 3.1.2 kohaselt täiendavate asjaolude ilmnemise korral võib LS ja KSH programmis kirja pandust põhjendatud juhul kõrvale kalduda tellijaga kokkuleppel ning sellekohased põhjendused tuleb esitada planeeringulahenduses või AKM hindamise ja KSH esimese etapi aruandes. Seega saab LS-st ja KSH programmist kõrvalekaldumine olla võimalik üksnes hankelepingu täitmisel ning kokkuleppel tellijaga esitades vastavad põhjendused hankelepingu täitmisel valmivates dokumentides so planeeringulahenduses või AKM hindamise ja KSH esimese etapi aruandes, mitte aga pakkumuse esitamisel.

Vaidlustaja ei osanud vähimalgi määral ette näha, et Hankija võiks eelist näha pakkumuses, mis sisaldab ettepanekuid LS-s või KSH programmis ette nähtud toimingute ära jätmiseks ja seda olukorras, kus eelnevas etapis tellija enda soovil vastavad dubleerivad tegevused ette nähti.

Seega on Hankija edukaks tunnistanud pakkumuse hindamisel eiranud hindamiskriteeriume ning seeläbi pakkujaid ebavõrdselt kohelnud. Hindamiskriteeriumid ei näinud ette võimalust, et Hankija eelistab pakkumust, mis sisaldab LS-s või KSH programmis ette nähtud toimingute ära jätmist.

4.2.3. Otsuse põhjenduses on Vaidlustaja pakkumusele antud hinnangut põhjendatud. Hankija ei ole ühtegi konkreetset sisulist puudujääki esile toonud. Samuti puuduvad põhjendused, et miks Hankija on seisukohal, et töö metoodika ei ole piisavalt lahti kirjutatud ning milles konkreetsed etteheited seisnevad. Vaidlustaja on esitanud pakkumuse lähtuvalt riigihanke alusdokumentidest, sh tehnilisest kirjeldusest ning pakkumus sisaldas kogu metoodikat, mis on vajalik hankeeseme elluviimiseks (vaidlustuse lisa 1).

4.2.4. Hankija ei ole esitanud ühtegi põhjendust Kolmanda isiku edukaks tunnistanud pakkumusele hinnete andmisel teenuse kvaliteedi hindamisel teistes alakriteeriumites (kriteeriumid 2.2 kuni 2.4).

4.2.5. Hankija on Vaidlustaja pakkumust teenuse kvaliteedi alakriteeriumis 2.4. so töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus, hinnanud hindega hea, 3 punkti. Vaidlustaja pakkumus sisaldas riskianalüüsi tuues esile konkreetsed riskid ja nende olulisuse hindamise (vaidlustuse lisa 1, punkt 3 riskianalüüs). Seega on Hankija vastav hinnang põhjendamatult ega lähtu Vaidlustaja esitatud pakkumusest.

4.3. Kriteerium „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“

4.3.1. Hankija hindas Vaidlustaja pakkumust ühe punktiga. Hankija ei ole vastavat hinnangut vähimalgi määral seostanud Vaidlustaja pakkumusega. Vaidlustaja pakkumuse teenuse kirjelduse punktis 6 (vaidlustuse lisa 1) on esitatud põhjalik ülevaade töö ja eraelu ühildamisest hankelepingu täitmisel. Hankija väidab seega, et Vaidlustaja poolt pakutu on üldine tavapärane töökorraldus Eestis. Juhul kui Hankija seda väidab, siis tuleks esitada ka põhjendused, millele ta tugineb. Antud juhul see puudub.

Lisaks näeb hindamiskriteeriumist, et pakkumuses esitatud kirjeldusest ei selguvat seotus hankelepingu täitmisega. Vaidlustaja teenuse kirjelduse punkt 6 kirjeldab väga põhjalikult töö- ja pereelu ühildamist just hankelepingu täitmisel. Esile on toodud nii paindliku tööaja põhimõte, koosolekute toimumine veebiplatvormidel ning seeläbi kaugtöö rakendamise võimalust üle maailma. Samuti on viidatud varasematele sarnastele projektidele, kus on meeskonnale võimaldatud paindlikkust eesmärgiga parimal viisil töö- ja pereelu ühildada vastavalt, et töö teostamise kvaliteet ei ole kannatanud, vaid paindlikkus suurendab omakorda austust teiste aega ja kohustustesse.

Juhul Hankija leiab, et kuue kuu jooksul on Eestis niivõrd oluliselt töö- ja pereelu ühildamise meetodid muutunud tavapäraseks ning Vaidlustaja poolt esitatust ei teki Hankijal veendumust lisandväärtusest või seotusest hankelepingu täitmisel, siis oleks pidanud Hankija ka vastavat põhjendama, mida aga tehtud pole.

4.3.2. Seevastu Kolmanda isiku pakkumust hindas Hankija 3 punktiga tuues esile, et inimese ametikoht sisustatakse lähtuvalt profiilist ja töö sisust. Vastaval väitel puudub mistahes seos töö- ja pereelu ühildamisega, vaid eeltoodut hinnatakse alakriteeriumi 2.3 alusel so töö läbiviimise meeskonna koosseis ja rollide jaotus. Vaidlustaja on samuti ametikohad sisustanud lähtuvalt profiilist ja töö sisust ning Hankija on vastavat ka hinnanud alakriteeriumi 2.3 alusel maksimumpunktidega.

Samuti on asjakohatu põhjendus arenguvõimalustele koolituste jms näol, sh nt lapsehoolduspuhkusel osalejad saavad koolitustest osa võtta (mis ei olevat Hankija seisukohalt üldlevinud praktika Eestis). Koolitustel osalemine on osa töötaja arenguvõimalusest, kuid ei ole kuidagi taandatav pere- ja tööelu ühildamisele hankelepingu täitmisel ja seeläbi lisandväärtuse loomisel. Koolitused on tavapärased ja üldlevinud Eestis sarnases valdkonnas tegutsevates ettevõtetes, samuti võimaldatakse lapsehoolduspuhkusel töötajatele koolitusi (näitena võib tuua ka Eesti Advokatuuri jne). Lisaks, asjaolu, et lapsehoolduspuhkusel töötaja saab osaleda koolitusel, ei ole kuidagi seotud hankelepingu täitmisega. Samas hindamiskriteeriumiks on töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel.

Hankija on põhjendamisel esile toonud edukaks tunnistatud pakkumuse üksnes asjaolu, et kui meeskonnaliikmetel ilmneb vajadus teha väljasõite õhtutel või nädalavahetustel, siis võimaldab tööandja selle arvelt hiljem vaba aega. Eeltoodu ei ole aga mistahes lisandväärtusest, vaid osa tööaja regulatsioonist. Puuduvad põhjendused, et kuidas peab Hankija Kolmanda isiku meetmeid lisandväärtusteks hankelepingu täitmisel töö- ja pereelu ühildamisel, kuid Vaidlustaja meetmeid, mis on otseselt seotud hankelepingu täitmisega, lisandväärtust loovaks ei peeta. On ilmne, et Hankija ei ole lähtunud objektiivsetest ja võrdsetel alustel antud hinnangutest, vaid Hankija otsused põhinevad kontrollimatutel ja subjektiivsetel hinnangutel.

4.4. Vaidlustaja esitas täiendavad seisukohad.

4.4.1. Hankija viitab kohtulahendile, mille kohaselt saab vajadusel põhjendusi täpsustada kohtumenetluses, mida antud juhul aga vaidlustusmenetluses Hankija teinud ei ole. Viidatud Riigikohtu lahendis 3-20-1198 on asutud seisukohale, et väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, ning vaidluse korral saab aga

hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Mida üldisemad on hindamiskriteeriumid ja -metoodika, seda avaram on hankija hindamisruum ning seda põhjalikumad peavad läbipaistvuse tagamiseks olema hinnete põhjendused ning üksnes juhul kui kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta. Antud juhul on tegemist väga üldiste hindamiskriteeriumitega, mis eeldab Hankija poolt põhjalikku motivatsiooni, mis antud juhul puudub. Lisaks on viidatud kohtulahendis märgitud, et maksimumpunkte saavadki õigustada töö tugevused ning madalamat hinnet puudused. Erinevate hinnete põhjendamisel tulebki esile tuua pakkumuste erinevused, mitte sarnasused. Antud juhul vastav võrdlus puudub.

4.4.2. Kolmanda isiku pakkumus sai teenuse kirjelduse kategoorias kokku 41 punkti, millest 20 punkti moodustas alakriteeriumis 2.1 saadud 20 punkti. Järelikult ülejäänud 21 punkti anti Kolmanda isiku pakkumusele alakriteeriumites 2.2 kuni 2.4. Arvestades, et Kolmanda isiku pakkumuse eelis tulenes kogu teenuse kirjelduse kategoorias antud punktide kogumist, siis on sisutu väita, et vastavaid hinnanguid ei pidanud Hankija põhjendada, kuna ülejäänud osas Kolmanda isiku pakkumus eelist ei omanud. Kuna Hankija ei ole esitanud ülejäänud kriteeriumite hinnangute osas mistahes põhjendusi ning ise sõnaselgelt kinnitab, et seda ei olnud vajagi teha, siis vastav fakt kinnitab täiendavalt, et Hankija otsus on kontrollimatu ning seega õigusvastane.

4.4.3. Kriteerium „Teenuse kvaliteet“

4.4.3.1. Esitatud vastustega on leidnud kinnitust, et eelise on saanud pakkumus, mis sisaldas ettepanekut lähteseisukohtade muutmiseks. Tegemist on lubamatu eelise andmisega. Vaidlustaja lähtus Hankija nõudest esitada pakkumus lähtuvalt heaks kiidetud LS-st ja KSH-st ega saanud vähimalgi määral ette näha, et Hankija võiks eelistada pakkumust, mis sisaldab tellija enda poolt heaks kiidetud lähteseisukohtade muutmise ettepanekut. Eeltoodu on viinud olukorrani, kus tegemist ei ole võrreldavate pakkumustega, kuna pakkumused on esitatud erinevate toimingute teostamiseks.

Jääb arusaamatuks, et kuidas saab omada eelist pakkumus, mis näeb ette teatud toimingute ära jätmise, kuid maksumusena on kallim kui kõiki tehnilises kirjelduses ette nähtud toiminguid sisaldav pakkumus.

4.4.3.2. Hindamismetoodika kohaselt koosneb teenuse kirjelduse metoodiline osa kahest punktist so töö koostamise peamised põhimõtted ja kommunikatsiooni põhimõtted. Vaidlustaja poolt esitatud töö läbiviimise metoodika lähtus tellija poolt heaks kiidetud LS-st ja KSH programmist, mis tähendabki, et lähtuti konkreetse projekti so Haljala-Kukruse vahelisi maanteelõigu riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku ning asjakohaste mõjude hindamise, koostamisest. Lisaks, vastavate toimingute üldised põhimõtted tulenevad erinevatest õigusaktidest, mida tuleb iga projekti puhul järgida. Seega on arusaamatu etteheide, et Vaidlustaja ei ole lähtunud metoodika koostamisel konkreetsest objektist. Vastupidi, Vaidlustaja just lähtus väga täpselt konkreetsest objektist ning esitas pakkumuse lähtuvalt konkreetse objekti LS-st ja KSH programmist ja seda erinevalt Kolmandast isikust. Hindamismetoodika kohaselt saab suurepäraselt hinnata pakkumust, mis sisaldab lisalahendusi, mitte aga teatud tööloikude ära jätmist.

4.4.4. Vaidlustuses toodud väitele, et Hankija on eksinud alakriteeriumis 2.4 Vaidlustajale hinnangu andmisel, sisulisi vastuväiteid ei esitata, vaid üksnes korratakse otsuses esitatut. Vaidlustaja pakkumus sisaldas riskianalüüsi tuues esile konkreetsed riskid ja nende olulisuse hindamise (vt vaidlustuse lisa 1, punkt 3 riskianalüüs). Seega on Hankija vastav hinnang põhjendatu ega lähtu Vaidlustaja esitatud pakkumusest.

4.4.5. Kriteerium „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“

4.4.5.1. Hankija jätab arvestamata, et niivõrd madala hinnangu andmist põhjendati Eestis levinud üldise töökorraldusega. Hankija peab suutma tõendada, et kuue kuu jooksul on Eestis üldine töökorraldus niivõrd palju muutunud, et Vaidlustaja poolt pakutu on enam kui tavapärane. Ühtegi viidet ega tõendit Hankija vastavas osa jätkuvalt esitanud ei ole.

4.4.5.2. Hankija ei ole vastanud väitele, et lapsehoolduspuhkusel töötaja ei osale hankelepingu täitmisel ning seega ei saa vastav asjaolu olla eeliseks hankelepingu täitmisel. Lisaks, lapsehoolduspuhkusel töötajal koolitusel osalemise võimaldamine on tavapärane ega ole mistahes lisandvääruks konkreetse hankelepingu täitmisel. Samuti tuleb arvestada, et töötajate hulgas ei pruugi olla lapsehoolduspuhkusel olevat töötajat, kuid antud juhul on antud eelis pakkumusele, kelle töötajate hulgas on lapsehoolduspuhkusel olev töötaja. On ilmne, et vastav asjaolu ei saa olla eeliseks hankelepingu täitmisel, vaid kinnitab Hankija poolt pakujate ebavõrdset kohtlemist. Vaidlustaja ei vali ega saa valida töötajaid selle järgi, et kas isik võib lähiajal suunduda lapsehoolduspuhkusel või on isikul erivajadusega perekonnaliige vmt, et seeläbi võimalikus hankemenetluses saavutada eelist. Tegemist oleks isikute diskrimineerimisega.

Vaidlustaja on samuti ametikohad sisustanud lähtuvalt profiilist ja töö sisust ning Hankija on vastavat ka hinnanud alakriteeriumi 2.3 alusel maksimumpunktidega. Vastavas osas Hankija vastuväiteid esitanud ei ole. Vaidlustaja pakkumuse teenuse kirjelduse punktis 6 on esitatud põhjalik ülevaade töö- ja pereelu ühildamisest hankelepingu täitmisel. Hankija tsiteerides hindamismetoodika p 3 madalaima hinnangu sisustamist väidab seega, et Vaidlustaja poolt pakutu on üldine tavapärane töökorraldus Eestis. Juhul kui Hankija vastavat väidab, siis tuleks esitada ka põhjendused, millele vastav faktiväide tugineb. Antud juhul see puudub. Lisaks näeb hindamiskriteeriumi alap 3 väärtuspunkti 1 andmine, et pakkumuses esitatud kirjeldusest ei selguvat seotus hankelepingu täitmisega. Antud juhul Vaidlustaja teenuse kirjelduse p 6 kirjeldab väga põhjalikult töö- ja pereelu ühildamist just hankelepingu täitmisel. Esile on toodud nii paindliku töötaja põhimõtte, koosolekute toimumine veebiplatvormidel ning seeläbi kaugtöö rakendamise võimalust üle maailma. Samuti on viidatud varasematele sarnastele projektidele, kus on meeskonnale võimaldatud paindlikkust eesmärgiga parimal viisil töö- ja pereelu ühildada vastavalt, et töö teostamise kvaliteet ei ole kannatanud, vaid paindlikkus suurendab omakorda austust teiste aega ja kohustustesse. Vaidlustaja pakub väga suurepäraseid võimalusi töö- ja pereelu ühildamiseks, mida on Hankija kuus kuud varem hinnanud suurepäraseks ega pole kuidagi pidanud tavapäraseks. Ainus eelis, mis väidetavalt on Kolmandal isikul, on lapsehoolduspuhkusel töötajal koolitusel osalemine, mida aga võimaldab ka Vaidlustaja, kuid eeltoodu esiteks ei ole seotud hankelepingu täitmisega ning teisalt eeldab vastava töötaja olemasolu, mida igal ajahetkel ei pruugi olla. Töötajaga seonduv ei ole eeliseks, sest nagu märgitud, siis Vaidlustaja võimaldab paindlikku tööaega.

5. Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Vaidlustaja on pakkumuses märkinud, et ärisaladuseks tuleb lugeda pakkumuse koosseisu kuuluv teenuse kirjeldus ning välja toodud isikute andmed. Kolmas isik on pakkumuses märkinud, et pakkuja ärisaladuseks on teenuse kirjeldus.

5.2. Hankija ei nõustu vaidlustuses esitatud seisukohtadega. Hankija on pakkumuste hindamisel lähtunud hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest ja esitanud väärtuspunktide omistamise põhjendused kirjalikus hindamisprotokollis.

5.2.1. Hankija on seadnud pakkumuste hindamise kriteeriumid vastavalt RHS § 81 lg-le 1, määranud hindamiskriteeriumidele suhtelised osakaalud ning esitanud riigihanke alusdokumentide loetelus hindamismetoodika kirjelduse. Riigihanke alusdokumente ei ole vaidlustatud.

5.2.2. Hankija ei saa nõustuda Vaidlustaja etteheitega, et Hankija on eksinud põhjendades edukaks tunnistatud pakkumuse eelist valdavalt hindamismetoodika põhjendustega. Nimelt on Riigikohus oma 11.12.2020 otsuse 3-20-2298 p-is 21 selgitanud, et kui kehtestatud hindamismetoodika sisaldab hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Sama otsuse p-is 24 on kohus selgitanud, et maksimumpunkte saavadki õigustada töö tugevused ning madalamat hinnet puudused, erinevate hinnete põhjendamisel tuleb esile tuua pakkumuste erinevused.

Hindajad on lähtunud hindamisel hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest ning toonud hindamisprotokollis välja Hankija ootusi ületavad lisaväärtused ning põhjendanud punktide vähendamist läbi puudujääkide.

Vaidlust ei ole, et Vaidlustaja pakkumusele on omistatud pakkumuse maksumuse kriteeriumis (1), samuti töö läbiviimise aja- ja tegevuskava (2.2) ning töö läbiviimise meeskonna koosseisu ja rollide jaotuse alakriteeriumides (2.3) maksimaalsed väärtuspunktid.

Vastavalt RHS § 47 lg 4 p 3 esitab hankija otsustest teavitamisega vastavaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkuja need edukat pakkumust iseloomustavad andmed, mis andsid edukale pakkumusele eelise tema pakkumusega võrreldes. Kuivõrd hindamise tulemusena Kolmanda isiku pakkumus alakriteeriumides 2.2 – 2.4 Vaidlustaja pakkumuse ees eelist ei omanud, ei olnud Hankijal kohustust Vaidlustajale vastavaid põhjendusi edastada. Hankija on hindamisprotokollist väljavõtete edastamisel käitunud õiguspäraselt.

5.3. Kriteerium „Töö teostamise metoodika kirjeldus“

5.3.1. Kriteeriumi „Teenuse kvaliteet“ alakriteeriumis 2.1 on hindajad omistanud Kolmanda isiku pakkumusele maksimaalsed väärtuspunktid (20) ning põhjendanud oma hinnangut.

Ekslik on Vaidlustaja seisukoht, et Hankija on eelistanud pakkumust, mis sisaldab LS-s või KSH programmis ette nähtud toimingute ära jätmist. Vastav hinnang põhineb eeldusel, et Vaidlustaja on koostanud vaidlusalusele hankele eelnenud LS ja KSH programmi ning teadis seega tellija soove. Kolmas isik ei ole kirjeldanud pakkumuses LS-s või KSH programmis ette nähtud avalikustamise ära jätmist nagu vaidlustuses eeldatakse, vaid teinud ettepaneku loobuda kahes erinevas uuringus kirjeldatud sarnastest tegevustest ehk dubleerivate andmete

kogumisest. Hankija kinnitab veelkord, et vastuolu LS ja KSH programmiga puudub, mistõttu tugineb ka Vaidlustaja esitatud etteheide ebaõigetele alustele.

5.3.2. Kriteeriumi „Teenuse kvaliteet“ alakriteeriumis 2.1 on hindajad omistanud Vaidlustaja pakkumusele 5 väärtuspunkti ning põhjendanud oma hinnangut. Sisulise puudujäägina on hindamisprotokollis põhjendatud hanke esemeks oleva projekti spetsiifikast lähtuva kirjelduse puudumist.

5.4. Kriteerium „Töö läbiviimise meetodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“

Kriteeriumi „Teenuse kvaliteet“ alakriteeriumis 2.4 on hindajad omistanud Vaidlustaja pakkumusele 3 väärtuspunkti ning põhjendanud oma hinnangut vaidlustuses toodud viisil. Vastavalt hindamismetoodika kirjelduses toodud põhimõtetele oli riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjelduse eest võimalik omistada pakkumusele alakriteeriumis maksimumpunktid juhul, kui kirjeldus ületanuks Hankija ootusi.

Vaidlustaja esitatud riskianalüüs ei ole esitatud viisil, mis võimaldaks vastavalt hindamismetoodikas toodud maksimumpunktide kirjeldusele põhjendada, et tulenevalt kavandatud meetodikatest on pakkuja kirjeldanud mitmeid täiendavaid Hankija poolt aktsepteerimist leidvaid võimalikke riske ning nende maandamise meetmeid, mis võimaldavad töö eesmärgi efektiivsemalt saavutada. Vaidlustaja ei ole näitena toodud riski ja selle maandamise meetmeid piisavalt avanud.

5.5. Kriteerium „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“

Hankija on selle kriteeriumi seadmisel lähtunud Eesti 2035 strateegias [riigihangete läbiviimisele seatud strateegilistest põhimõtetest](#). Viidatud strateegias on seatud eesmärgiks hankida sotsiaalselt vastutustundlikult, et tagada inimestele jätkusuutlikud töövõimalused ja elukeskkond. Üheks Euroopa Komisjoni poolt nimetatud sotsiaalvaldkonna eesmärgiks on mh töö- ja pereelu tasakaalustamise lihtsustamine, segregatsiooni vähendamine valdkonniti ja tööturul ning võrdse kohtlemise tagamine töökohal, samuti kõigi töötajate täiendus- ja ümberõppevõimalused. Kõik nimetatud sotsiaalsed eesmärgid on aktuaalsed ka Eesti kontekstis, mistõttu sõltub ka Eestis sotsiaalsesse eesmärkidesse panustamine mh sotsiaalsete kriteeriumide kaasamisest riigihangetesse. Nagu strateegiadokumendis on selgitatud, võib riigihanke tingimuse kaudu anda konkurentsieelise vaid ettevõtete vabatahtlikule sotsiaalselt vastutustundlikule tegevusele.

Hindajad on hindamisprotokollis põhjendanud, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud kirjeldus on üldsõnaline ning sellest ei selgu erinevusi Eestis sarnast laadi tööd tegevate ettevõtetega ega lisandväärtust.

Vastavalt hindamismetoodika kirjelduse punktile 1 hindab ja võrdleb Hankija kõiki vastavaks tunnistatud pakkumusi hindamiskriteeriumide alusel. Hankija ei ole näinud hindamismetoodikas ette, et pakkumuste hindamine toimuks võrdluses varasemate riigihangetega, mistõttu palub Hankija jätta tähelepanuta vaidlustusele lisatud käesoleva hankemenetlusega mitteseonduvad dokumendid.

Hindajad on Kolmanda isiku pakkumusele 3 väärtuspunkti (mitte 5) omistamisel põhjendanud, et esitatud kirjelduses loetletud meetmed aitavad tagada või parendada

hankelepingu täitmisel osalevate töötajate olukorda töö- ja pereelu ühildamisel ning kirjeldusest nähtub, et töö- ja pereelu tasakaalu peetakse oluliseks, ent ei ole põhjendanud väärtuspunkide andmist lisandväärtuse loomisega. Arvestades, et eriplaneeringu koostamine on ajaliselt pikk protsess (ainuüksi käesoleva etapi kestuseks on 36 kuud ja meeskonnaliikmed osalevad selle erinevates etappides), omab ajutiselt töölt eemal viibivate isikute koolitustel osalemise võimaldamine ja oma kvalifikatsiooni hoidmine ka hankelepingu täitmise kontekstis tähtsust.

5.6. Hankija esitas täiendavad seisukohad.

5.6.1. Hankija ei nõustu Vaidlustaja seisukohaga, et Hankija vastuses ei ole kirjeldatud pakkumuste erinevusi, mis tingisid Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumustele hindamisprotokollis kajastatud väärtuspunkti andmise erinevate kriteeriumide lõikes. Ka ei ole Hankija väitnud, et Kolmanda isiku pakkumuse eelis tulenes üksnes kriteeriumi „Töö teostamise meetodika kirjeldus“ alakriteeriumis 2.1 antud punktidest, vaid tegemist oli ainukese alakriteeriumiga, milles omistati Kolmanda isiku pakkumusele Vaidlustajast enam punkte, mistõttu Hankija Vaidlustajale vastava võrdluse esitas. Olgugi, et hindamiskomisjoni põhjendusi Kolmanda isiku pakkumusele Vaidlustaja pakkumusest vähemate punktide omistamise eest alakriteeriumides 2.2 – 2.4 Vaidlustajale ei avaldatud, ei ole otsus seetõttu kontrollimatu ega õigusvastane. Vaidlustaja on õigesti märkinud, et Kolmas isik sai viidatud alakriteeriumides 21 punkti, ent Vaidlustaja pakkumusele omistatud punktide arv oli 28. Vaidlustaja toodud arvutuskäik maksimaalse võimaliku punktisumma osas ei ole tõene, kuivõrd ka võrdsete punktide puhul ei ole tegemist eelise.

5.6.2. Hankija on selgitanud, et enim hindepunkte saanud pakkumus oli töö läbiviimise meetodika osas enam näitlikustatud ning sisaldas lisalahendusi, mis olid hindamismetoodika kirjelduse kohaselt eelduseks maksimumpunktide andmiseks.

Kirjeldatud dubleerivate tööloikude ära jätmine ei ole põhimõtteline ega töö eesmärki sisuliselt mõjutav. Hankija soovib veelkord rõhutada, et ühtegi lähteseisukohtades planeeritud uuringut ei ole kavandatud ära jätta, vaid andmeid kogutakse ühe uuringu raames ka teise uuringu jaoks, mis tähendab, et seeläbi ei pea kaks erinevat eksperti tegema sama ehk dubleerivat tööd ning see on põhjendatud ega ole vastuolus planeerimise protsessiga. Esitatud kirjeldusest nähtus, et pakkuja on materjalid põhjalikult läbi töötanud ning mõtestanud ja pakkunud konkreetseid täiendavaid lahendusi, mida vaidlustaja pakkumuses ei sisaldunud.

5.6.3. Vaidlustaja pakkumuses esitatud kirjeldus meetodilise lähenemise osas oli üldsõnaline, kirjeldatud oli keskkonnamõjude hindamise üldpõhimõtteid ning asjakohaste mõjude osas kajastati võrdluskriteeriume kokkuvõtvalt lähteseisukohtade dokumendist. Kuna kirjeldus oli üldine või osaliselt lähteseisukohti kopeeriv, ei olnud võimalik välja lugeda Vaidlustaja poolseid täiendusi. Kopeerimise ja üldisema kirjelduse tõttu ei tekkinud veendumust, et pakkumuses esitatud meetodika oleks tervikuna koostatud ainult konkreetset hankelepingu esemeks olevat projekti arvestades.

5.6.4. Kuivõrd erinevate kriteeriumide, sealhulgas nii maksumuse kui kvaliteediga seotud kriteeriumide, rakendamisel osutub majanduslikult soodsaimaks pakkumus, milles esitatud hinna ja kvaliteedi suhe on kriteeriumidele antud osakaale arvestades parim, ei ole maksumuselt kallima pakkumuse majanduslikult soodsaimaks kujunemine arusaamatu. Ka juhib Hankija tähelepanu, et Kolmanda isiku pakkumus ei ületa riigihanke eeldatavat

maksumust.

5.6.5. Hankija on vaidlustuse vastuses selgitanud töö- ja pereelu ühildamise kriteeriumi eesmärgi ning selle laiemat tausta. Kuivõrd riigihankes osales kolm valdkonnas tegutsevat ettevõtet, oli Hankijal esitatud kirjelduste alusel ülevaade sarnast laadi tööd tegevate ettevõtete töökorraldustest. Õigustatud ei ole ootus, et erinevates hangetes korduvalt sama kirjeldust esitades omistataks pakkumusele alati samad väärtuspunktid. Esitatud kirjeldusi hinnates kujunes hindajates arusaam, et töö- ja pereelu ühildamisse on võimalik panustada veelgi enam ning Vaidlustaja kirjeldatud meetmeid on Hankija kajastanud osaliselt ka riigihanke alusdokumentides. Näiteks Kolmanda isiku pakkumuses kirjeldatud profiilist ja töö sisust lähtuvalt ametikoha sisustamine on töö- ja pereelu kontekstis oluline, kuivõrd väljaspool tööaega toimuvatel avalikel aruteludel osalemine võib mõne meeskonnaliikme jaoks olla liialt koormav, samas teisele lisamotivatsiooni ja vaheldust pakkuv.

Meelevaldne on väide, et Hankija on eelistanud lapsehoolduspuhkusel oleva töötajaga pakkumust või et meeskonda tuleks hindamiskriteeriumidest tulenevalt selline isik kaasata. Hankija on põhjendanud, et hankelepingu kestust arvestades on töö- ja pereelu ühildamise seisukohast positiivne, et meeskonnaliikmetel võimaldatakse ajutiselt eemal viibides erialastel koolitustel osaleda ning seeläbi oma kvalifikatsiooni ja motivatsiooni hoida teades, et tööandja panustab ka nn pehmetesse väärtustesse. Hindajatel puudub senise kogemuse pinnalt teadmine, et see oleks tavapärane praktika. Ainus eelis kõrgemate väärtuspunktide saamisel ei olnud lapsehoolduspuhkusel viibivate töötajate koolitustel osalemine, vaid pakkumuses esitatud põhjalik töö- ja pereelu ühildamise kirjeldus tervikuna.

Vastuoluline on Vaidlustaja argument, et tööajaga seonduv ei ole eeliseks, kuivõrd sama punkti keskel ja vaidlustuses läbivalt on Vaidlustaja olnud seisukohal, et just paindliku tööaja võimaldamise tõttu oleks tulnud Hankijal tema pakkumusele enam väärtuspunkte omistada.

6. Kolmas isik, OÜ Hendrikson & Ko, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Kriteerium „Teenuse kvaliteet“

Ei vasta tegelikkusele Vaidlustaja seisukoht, et Hankija on põhjendustes üksnes kopeerinud hindamismetoodika põhjendusi.

Käesoleval juhul ei saa olla vaidlust selles, et Hankija on hindamismetoodikas esitanud äärmiselt detailsed hinnete kirjeldused, milliste detailide hindamist on hindajad otsuse põhjendustes esitanud. Nimetatust on üheselt tuvastatav, et hindajad on igal juhul järginud rangelt hindamismetoodikas toodut.

6.1.1. Kriteerium „Töö läbiviimise metoodika“

6.1.1.1. Hankija on detailselt ja selgelt toonud välja, et Vaidlustaja kirjeldatud meetodites ja tegevustes on sisulisi puudujääke, töö metoodiline lähenemine ei ole piisavalt lahti kirjutatud, sest pole kajastatud peamisi põhimõtteid ja meetodeid. Sealjuures viitab Hankija täiendavalt, et kuigi kommunikatsiooni ja kaasamise põhimõtteid on selgitatud, siis muus osas on metoodika kirjeldus siiski üldsõnaline. Üldsõnalisust on Hankija avanud viidates, et metoodika kirjeldus selgitab üksnes üldpõhimõtteid, kuid see ei sisalda konkreetse projekti spetsiifikat ning kuigi seda on võimalik mõningaselt küll tuletada kaudselt tegevuskava põhjal, siis pole see metoodika kirjelduse mõttes piisav. Viimane osa põhjendustest on seega

selgitused, millised selgitavad detailsemalt lahti hindamiskriteeriumi metoodika rakendamist ning sisaldavad väga konkreetseid faktilisi asjaolusid, millest Hankija on hinnangute andmisel lähtunud. Kõiki välja toodud asjaolusid on võimalik pakkumust kõrvutades kontrollida.

Hankija on detailselt ja selgelt välja toonud, et Kolmanda isiku metoodiline lähenemine ja tegevused on väga põhjalikult lahti kirjutatud, selles on välja toodud töö koostamise põhimõtted, kommunikatsiooni toimumine, huvigruppide kaasamine jms, mis kogumis ületas hankija ootuseid. Kolmas isik on toonud välja lisalahendusi töö efektiivistamiseks. Kriteeriumi metoodika kirjelduse rakendamise sisulisema selgitusena on Hankija välja toonud, et ka pakkumuses esitatud teenuse osutamise kirjeldus oli põhjalik ja läbimõeldud, toodud ettepanekuid kaasamise ja laiapõhjalisema kommunikatsiooni osas, tehtud ettepanekuid dubleerivate tööloikude ära jätmise osas ning muid metoodilisi parandusettepanekuid nagu näiteks asjakohaste mõjude sisustamine, hindamismetoodika täiendamine. Keskendutud on inimkeskkonnaga seotud mõjude olulisele rollile ja esitletavate materjalide kujundusele, toodud sellekohaseid erinevaid näiteid ning kinnitatud ka valmisolekut uudemate kaasamise viiside rakendamiseks.

Nimetatuga on Hankija esitanud väga põhjalikud faktilised asjaolud, milliseid Hankija on Kolmanda isiku pakkumuse osas hinnanud, sh toonud välja ka selle, millises osas on pidanud Kolmanda isiku pakkumust suurepäraseks või „eelistatuks“. Kõik need detailid vastavad hindamiskriteeriumile, mille põhjal on tuvastatav, et Hankija on igakülgsest järginud hindamiskriteeriumites nõutut. Kõiki välja toodud asjaolusid on võimalik pakkumust kõrvutades kontrollida.

6.1.1.2. Põhjendamatud ja ebaõiged Vaidlustaja väited justki poleks Kolmas isik enda pakkumuse esitamisel lähtunud LS ja KSH programmist ja riigihanke alusdokumentidest. Kolmas isik on pakkumuse koostamisel lähtunud LS ja KSH programmist ning riigihanke alusdokumentidest.

Kuivõrd tehniline kirjeldus nägi ette võimaluse muudatusteks (tehnilise kirjelduse p-id 3.14 ja 3.1.11) ning ka hindamiskriteeriumid nägid ette võimaluse lisalahenduste pakkumiseks, siis Kolmas isik sellist võimalust ka ära kasutas. Üksnes asjaolu, et Vaidlustaja sellist võimalust oma pakkumuse esitamisel ei kasutanud, ei muuda Kolmanda isiku pakkumust mittevastavaks või Hankija otsuseid õigusvastaseks. Vaidlustajale pidi hindamismetoodikaga tutvumisel olema teada, milliseid detaile ja asjaolusid Hankija pakkumustes võrdleb ja hindab ning millisel kujul ta soovib, et need oleksid esitatud. Kui Vaidlustaja selliseid nõudeid järgida ei suutnud või mõistis neid Hankijast erinevalt, on tegemist Vaidlustaja enda kantava riisikoga, mitte etteheitega Hankijale.

LS ja KSH muutmine võib planeeringuprotsessis aset leida, kui esineb vajadus dokumentide kooskõlastamiseks reaalsete arengutega. Kas sellekohased ettepanekud ka päriselt ellu rakendatakse, selgubki alles lepingu täitmise raames koostöös Hankijaga.

Ebaõiged ja oletuslikud on siinkohal Vaidlustaja väited Kolmanda isiku pakkumuses esitatud ettepanekutest dubleerivate tööloikude ära jätmise kohta. Kolmas isik ei ole teinud ühtegi ettepanekut LS või KSH ettenähtud toimingute ära jätmiseks. Ebaõiged on seega kõik Vaidlustaja väited sellest nagu oleks Hankija seadnud eeliseks ettepanekute tegemist tehnilises

kirjelduses esitatust kõrvalekaldumiseks. Üksnes asjaolu, et Vaidlustaja ise oma pakkumust esitades ei esitanud asjaolusid, mida Hankija oleks võrreldes teiste pakkumustega eelistena hinnanud, ei muuda Hankija tegevust õigusvastaseks.

6.1.1.3. Kui vaadelda hindamiskriteeriume 2.2 ja 2.3, siis on Hankija hindamismetoodikas sätestanud väga täpsed hinnete kirjeldused koos detailandmetega, mida Hankija hindab. Eeltoodust ei saa pidada põhjendatuks Vaidlustaja väiteid sellest, et Hankija otsus oleks kontrollimatu. Vajadusel saab Hankija enda otsuse põhjendusi ka käesolevas menetluses rohkem avada. Sealjuures on Hankija igale pakkuja endale esitanud personaalsed otsuste põhjendused, milles on avanud konkreetsete hindamiskriteeriumite rakendamist. Kuivõrd sellised põhjendused sisaldavad aga paljusi detaile pakkumuse sisust, siis on Hankija põhjendatult jätnud need põhjendused avamata konkurentide jaoks.

Kuivõrd teenuse kvaliteedi osas oli eelise puhul määravaks just esimene hindamiskriteerium (teiste hindamiskriteeriumite osas on pakkumusi hinnatud sarnaselt), millise alusel tekkis pakkujate vahel punktierinevus 15 punkti, siis ongi Hankija õiguspäraselt esitanud Vaidlustajale andmed, mis andsid edukale pakkuja eeliste Vaidlustaja pakkumusega võrreldes.

6.1.2. Kriteerium ei näe ette üksnes riskide ja nende olulisuse hinnangut, vaid veel hulgaliselt muid detaile, millest Hankija hindamisel lähtus. Seega on Vaidlustaja arusaam, et üksnes riskide ning nende olulisuse väljatoomine oleks pidanud Vaidlustajale omistama maksimaalsed punktid, ei ole õige. Hankija on Kolmanda isiku pakkumuse hindamise osas toonud välja, et Kolmanda isiku poolt esitatud riskid on üldsõnalised, mis ei võimalda seega täpselt aru saada riski põhjustest ja olulisusest, näiteks ajakava nihkumisega seotud riskid ja mõjud.

6.2. Kriteerium „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“

6.2.1. Ei ole kohane Vaidlustaja argumentatsioon selle kohta, et kuivõrd Vaidlustaja on varasemalt sarnase hindamiskriteeriumi rakendamisel saanud maksimaalsed punktid, siis pidi Vaidlustaja ilmtingimata sama arvu punkte saama ka käesolevas hankes. Kolmanda isiku hinnangul ei ole võimalik erinevaid hankeid selliselt kõrvutada, eriti kui pakkumuse osaks olnud kirjeldused ei ole samad, vaid „sarnased“ nagu Vaidlustaja ise viitab. Hankijal on igakordne õigus hinnata pakkumuste sisu kooskõlas kehtestatud hindamiskriteeriumitele ning riigihankemenetluse olemusele.

6.2.2. Meelevaldne on Vaidlustaja väide, et Kolmanda isiku kirjeldused töö- ja pereelu ühildamisest ei seostu hindamiskriteeriumi nõuetega. Kolmas isik on pakkumuses põhjalikult avanud kirjeldust töö- ja pereelu ühildamisest, milline ei lähtu üldistest töökorralduslikest protsessidest ja võimalustest (nagu Vaidlustaja kirjeldusest nähtub), vaid erinevalt tavapärastest võimalustest nagu seda on kaugtöö, paindlik tööaeg ja koosolekute toimumine veebiplatvormidel (Hankija ei eksi, tegemist ongi tänapäeval üldlevinud võimalustega), on Kolmanda isiku poolt töö- ja pereelu ühildamisest lähtunud mitte ühiskonnas pakutavatest tavapärastest standarditest, vaid iga isiku personaalsest profiilist ja tööst.

Õige on Hankija viide, et paindlik tööaeg, veebikoosolekud ning kaugtöövõimalused on väärtused, milliseid pakuvad täna väga-väga suur hulk tööandjatest. Seega on tegemist pigem

standardi, kui erakordse ühildamise kriteeriumiga.

Ebaõigeks tuleb pidada ka Vaidlustaja seisukohta nagu oleks lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja koolitamine tavapärane ning nendel puuduks seos töö- ja pereelu ühildamisega. Kolmandale isikule teadaolevalt ei ole tavapärane lapsehoolduspuhkusel viibivate töötajate koolitusvõimalus, seda on kinnitanud põhjendustes ka Hankija. Kuivõrd aga töö- ja pereelu ühitamise osaks on ka tasakaalu säilitamine töövõimekuses, siis on tegemist igati relevantse temaatikaga. Riigihanke tulemusel sõlmitav hankeleping on oma olemuses mahukas ja pika kestvusega ning nõuab suurt meeskonda, kõrgetasemelisi oskuseid ja teadmisi. Järjepideva õppe aspekt võimaldab hoida kõigi meeskonnaliikmete pädevus kõrge ning tagada võimalus asendada ootamatutel juhtumitel meeskonna liikmeid ka lapsehoolduspuhkusel olevate või sealt naasvate spetsialistidega, kes ei jääks selliselt muuhulgas tööelu struktuuris tahaplaanile. Seega omab aspekt otsest mõju hankelepingu täitmisele.

Samalaadne mõju on ka vaba aja andmisel, millise tasustamise vältimine rahalise kompensatsioonina aitab otseselt hoida ära isikute läbipõlemise ja tagab meeskonnaliikmete taastumise ja puhkeaja ning selle läbi meeskonna pika-ajalise töövõime.

6.3. Kolmas isik esitas täiendavad seisukohad.

6.3.1. Kolmas isik on enda seisukohtades põhjalikult selgitanud, et on esitanud lisalahendusi töö efektiivistamiseks (seda ka Tellija ja projekti ajagraafiku jaoks), millise võimaluse nägi ette hindamiskriteerium.

6.3.2. Vaidlustaja esitab teadlikult ebaõigeid väiteid sellest, et Hankija otsus ei olnud piisavalt põhjendatud, jõudes oma arutluskäiguga lausa selleni, et eelise puudumine teatud hindamiskriteeriumite osas said esineda üksnes siis, kui Kolmas isik sai Vaidlustajast vähem punkte. See ei vasta ju tegelikkusele, eelis puudub ka siis, kui Kolmanda isiku pakkumus saab punkte samas ulatuses.

6.3.3. Kriteerium „Teenuse kvaliteet“

Vaidlustaja on andnud oma seisukohas meelevaldse sisu Kolmanda isiku pakkumuse ettepanekute osas ning asunud väitma justkui oleks Kolmas isik esitanud pakkumuse tehnilises kirjeldusest erinevalt. Selline Vaidlustaja seisukoht on vale.

Kolmas isik on esitanud lisaks täiendavaid ettepanekuid. Nimetatule viitab Hankija ka otsesõnu enda otsuse põhjendustes – *„Lisaks riigihanke alusdokumentides nõutule on koos sisuliste ja selgelt arusaadavate põhjendustega välja pakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid lisalahendusi (nt täiendavate meetodite või lahenduste kasutamine), mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.“*

Kolmas isik on esitanud lisalahendused töö eesmärkide efektiivsemaks saavutamiseks. Sellist võimalust nägi ette hindamismetoodika, millise võimaluse esinemist on Vaidlustaja ka ise kinnitanud – *„Lisaks riigihanke alusdokumentides nõutule on koos sisuliste ja selgelt arusaadavate põhjendustega välja pakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid lisalahendusi (nt täiendavate meetodite või lahenduste kasutamine), mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.“* Sealjuures on Kolmas isik nii enda pakkumuses, kui vastuses vaidlustusele üheselt selgitanud, et tegemist on ettepanekutega, milliste

aktsepteerimine või mitteaktsepteerimine jääbki tervikuna Hankija otsustada töö käigus. Hankija ei ole seega andnud Kolmandale isikule mingit lubamatut eelist või hinnanud pakkumusi erinevatel alustel.

Kolmas isik ei ole teinud ühtegi ettepanekut LS või KSH ettenähtud toimingute ära jätmiseks. Seega on kõik Vaidlustaja sellekohased väited ebaõiged. Kolmas isik on kõiki eeltoodud asjaolusid oma vastuses vaidlustusele selgitanud, kuid Vaidlustaja neid teadlikult ignoreerib.

Üksnes asjaolu, et Vaidlustaja enda pakkumuses ei arvestanud kõiki võimalusi, on Vaidlustaja enda riisiko, ega pole alus vaidlustuse rahuldamiseks.

Kolmas isik on seisukohal, et vastuses vaidlustusele on Hankija põhjalikult kõiki enda seisukohti avanud. Üksnes asjaolu, et Vaidlustaja nendega ei nõustu, ei muuda neid olematuks.

6.3.4. Kriteerium „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“

Põhjendamatud on Vaidlustaja väited seoses lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja koolitusvõimalustega. Kolmas isik rõhutab siinkohal, et nimetatu puhul oli tegemist üksnes ühe osaga kogu terviklikust paketist, mida Kolmas isik töö- ja pereelu ühildamisel rakendab, kuid ometi on Vaidlustaja sellesse väga tugevalt takerdunud. Sealjuures ei ole Vaidlustaja esitanud menetluses aga mitte ühtegi tõendit sellest, et lapsehoolduspuhkusel olevate töötajate koolitusvõimalused oleksid tavapärased. Kui Vaidlustaja selliseid väiteid esitab, siis tuleb Vaidlustajal ka enda positsiooni tõendada.

Õige ei ole Vaidlustaja viide nagu oleks menetlusosaliste töö- ja pereelu ühildamine olnud kõigis muudes aspektides sama. See ei vasta tegelikkusele. Samuti ei ole põhjendatud Vaidlustaja arusaam, et lapsehoolduspuhkusel olevat töötajat tulnuks hinnata meeskonna tingimuste osas. Vaidlustaja sellekohane seisukoht on arusaamatu ja kogumis ka vastuoluline, kuivõrd Vaidlustaja on eelnevalt lisa viidanud ka, et lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja hindamine meeskonnana polegi võimalik, sest ta ei saa osaleda hankelepingu täitmisel. Kuigi Vaidlustaja ei saa asuda vaidlustuse kestel andma hinnanguid kehtivatele hanketingimustele, on eelnevad kaks seisukohta omavahel tugevas vastuolus.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Riigihanke alusdokumendi „Lisateave“ p-ide 4.1. kuni 4.3. kohaselt:

- 4.1. *Vastavaks tunnistatud pakkumusi hindab hankija 100-väärtuspunkti süsteemis.*
- 4.2. *Eduka pakkumuse valiku aluseks on majanduslik soodsus, mis selgitatakse välja väärtuspunktide omistamise meetodil riigihanke alusdokumentides toodud hindamiskriteeriumite ja hindamismetoodika alusel.*
- 4.3. *Väärtuspunkte omistatakse täpsusega kaks kohta pärast koma. Hankija tunnistab edukaks enim väärtuspunkte saanud pakkumuse.*

Pakkumuste hindamise alused on toodud riigihanke alusdokumendis „Hindamismetoodika“.

Kehtestatud on järgmised pakkumuste hindamise kriteeriumid:

Kriteerium	Maksimaalsed väärtuspunktid
1. <i>Pakkumuse maksumus</i>	45

2. Teenuse kvaliteet, mis sisaldab: 2.1. töö* teostamise metoodika kirjeldust; 2.2. töö läbiviimise aja- ja tegevuskava; 2.3. töö läbiviimise meeskonna koosseisu ja rollide jaotust; 2.4. töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldust.	50
3. Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel	5
KOKKU	100

* töö on kirjeldatud tehnilises kirjelduses.

„Hindamismetoodikast“ tuleneb, et:

- 1) pakkumuste maksumuste hindamine toimub järgmiselt: Madalaima maksumusega pakkumus saab maksimaalse arvu väärtuspunkte (45), järgmised pakkumused saavad väärtuspunkte proportsionaalselt vähem. Järgmiste pakkumuste punktisummad arvutatakse valemiga: „45“ - („pakkumuse väärtus“ - madalaim väärtus“) / „suurim väärtus“ * „45“. Tulemus ümardatakse täpsusega kaks kohta pärast koma, aluseks võetakse käibemaksuta maksumused.
- 2) pakkumusi võrreldakse ja hinnatakse vähemalt kolme sõltumatu hindaja poolt konsensuslikult.
- 3) hindajad lähtuvad hindamisel riigihanke alusdokumentides esitatud hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest ning esitavad hindamise põhjendatud tulemused kollektiivses protokollis, mis on kõigi hindajate poolt allkirjastatud.

„Hindamismetoodika“ p-is 2 on toodud väärtuspunktide andmise alused.

Seega „Hindamismetoodika“ kohaselt tuli pakkumusi võrrelda, mis tähendab, et pakkumustele antavad väärtuspunktid ei sõltunud mitte ainult konkreetsest pakkumusest, vaid need pidid igas kriteeriumis kujunema kõigi esitatud pakkumuste võrdlemise tulemusena. See aga ei tähenda, et pakkumused pidid saama erinevad väärtuspunktid – hindajad võisid asuda seisukohale, et näiteks kõik pakkumused saavad kriteeriumis ühesugused väärtuspunktid (seda on hindajad käesoleval juhul ka teinud).

Pakkumuste võrdlemine oli pakkumuse esitamisest huvitatud ettevõtjatele teada, pakkumuste võrdlemise kohta hindamisel pole Hankijalt enne pakkumuste esitamist selgitusi küsitud.

8. Riigikohus on oma 11.12.2020 otsuse 3-20-1198 p-is 21 märkinud järgmist: „21. Hindamiskriteeriume tuleb kohaldada objektiivselt ja ühetaoliselt kõigi pakkujate suhtes (Euroopa Kohtu otsus asjas nr C-19/00: SIAC Construction, p 44). RHS § 117 lg 1 teise lause järgi peab hankija otsus pakkumuse edukaks tunnistamise kohta olema põhjendatud. RHS § 47 lg 4 p 3 kohaselt tuleb teistele vastavaks tunnistatud pakkujatele esitada edukat pakkumust iseloomustavad andmed, mis andsid hankijale eelise tema pakkumusega võrreldes. Seejuures on piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsustused tuginevad (kolleegiumi otsus asjas nr [3-3-1-45-12](#), p 29). Väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Mida üldisemad on hindamiskriteeriumid ja -metoodika, seda avaram on hankija hindamisruum ning seda põhjalikumad peavad läbipaistvuse tagamiseks

olema hinnete põhjendused. Kui RHAD-s kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta.“

Tõepoolest - kui kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta, kuid käesoleval juhul on tegemist väärtuspunktide andmisega pakkumuste võrdlemisel, mistõttu „Hindamismetoodika“ p-is 2 toodud väärtuspunktide andmise alustest ei piisa.

Küll aga on Riigikohus pidanud võimalikuks, et hankija saab pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Pole alust asuda seisukohale, et hankija seda vaidlustusmenetluses teha ei saa.

Käesoleval juhul on Hankija vaidlustusmenetluses täiendavalt selgitanud väärtuspunktide andmist.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kontrollides Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumustele lähtuvalt vaidlustusest väärtuspunktide andmist, tuleb vaidlustuskomisjonil arvestada ka Hankija poolt vaidlustusmenetluses esitatud neid täiendavaid põhjendusi, millede puhul vaidlustuskomisjon on veendunud, et neist on Hankija otsust tehes ka lähtunud. Kuna tegemist on pakkujate ärisaladusega, siis ei saa neid täiendavaid põhjendusi käesolevas otsuses esitada.

9. 16.01.2024 „Hindamise koondprotokolli“ (edaspidi Protokoll) on 17.01.2024 allkirjastanud kolm isikut. Seega pakkumuste hindamise on läbi viinud kolm hindajat. Protokollis on toodud igale pakkumusele iga kriteeriumi alusel antud väärtuspunktide põhjendus. Vaidlustuskomisjon järeldeb, et Protokollis on esitatud hindajate ühine, konsensuslik seisukoht, millest lähtuvalt on pakkumus saanud igas kriteeriumis väärtuspunktid.

10. Esitati kolm pakkumust:

- 1) Kolmanda isiku pakkumus on saanud hindamisel 87,77 punkti (maksumus - 43,77 + „Teenuse kirjeldus“ - 41 + „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ - 3);
- 2) Vaidlustaja pakkumus on saanud hindamisel 79,00 punkti (maksumus 45 + „Teenuse kirjeldus“ - 33 + „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ - 1);
- 3) ühispakkujate AB Artes Terrae OÜ, Osäühing Alkranel, Roadplan OÜ (edaspidi Ühispakkujad) pakkumus on saanud hindamisel 69,36 punkti (maksumus 42,36 + „Teenuse kirjeldus“ - 22 + „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ - 5).

Vaidlustus on esitatud vaidlustusmenetlusse kaasatud Kolmanda isiku OÜ Hendrikson & Ko pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele põhjendustel, et:

- 1) Kolmanda isiku pakkumuses on kriteeriumi „Töö teostamise metoodika kirjelduse“ alusel hinnates eelistatud dubleerivate tööloikude ära jätmise ettepanekut, väärtuspunktide andmist on põhjendatud hindamismetoodika ümberkirjutamisega;
- 2) Vaidlustaja pakkumusele kriteeriumi „Töö teostamise metoodika kirjelduse“ alusel antud väärtuspunktid pole põhjendatud;
- 3) Kolmanda isiku pakkumusele kriteeriumite „Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava“, „Töö läbiviimise meeskonna koosseisu ja rollide jaotust“ ja „Töö läbiviimise

metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldust“ alusel väärtuspunktide andmise põhjendused pole teada;

- 4) Vaidlustaja pakkumusele kriteeriumi „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldust“ alusel antud väärtuspunktid pole põhjendatud;
- 5) Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumustele kriteeriumi „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ väärtuspunktide andmine pole põhjendatud.

11. Kriteerium „Töö teostamise metoodika kirjeldus“

Väärtuspunktide andmise alused on järgmised:

2.1 Töö läbiviimise metoodika kirjeldus. Hinnang, kuidas valitud metoodikaga on püstitatud eesmärk saavutatav – maksimaalselt 20 punkti	Väärtus-punktide arv
SUUREPÄRANE: Töö metoodika ja nendest tulenevad tegevused on kirjeldatud detailselt ja arusaadavalt ning kirjeldatu ületab hankija ootuseid. Pakkumuses on väga põhjalikult lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh on välja toodud: 1) Töö koostamise peamised põhimõtted ja meetodid; 2) Kirjeldus, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine, millistest põhimõtetest kommunikatsioonis ning kaasamisel lähtutakse. Lisaks riigihanke alusdokumentides nõutule on koos sisuliste ja selgelt arusaadavate põhjendustega välja pakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid lisalahendusi (nt täiendavate meetodite või lahenduste kasutamine), mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.	20
VÄGA HEA: Töö metoodika ja nendest tulenevad tegevused on kirjeldatud heal tasemel ja arusaadavalt ning kirjeldatu vastab hankija ootustele. Pakkumuses on heal tasemel lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh on välja toodud: 1) Töö koostamise peamised põhimõtted ja meetodid; 2) Kirjeldus, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine, millistest põhimõtetest kommunikatsioonis ning kaasamisel lähtutakse.	15
HEA: Töö metoodika ja nendest tulenevad tegevused on kirjeldatud piisavalt ja arusaadavalt ning kirjeldatu vastab üldjoontes hankija ootustele, kuid pisidetailide osas esinevad üksikud mittepõhimõttelised puudujäägid ja/või ebatäpsused, mis ei takista töö eesmärkide täitmist. Pakkumuses on piisavalt lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh on välja toodud: 1) Töö koostamise peamised põhimõtted ja meetodid; 2) Kirjeldus, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine, millistest põhimõtetest kommunikatsioonis ning kaasamisel lähtutakse.	10
RAHULDAV: Töö meetodid ja nendest tulenevad tegevused on kirjeldatud üldises plaanis sobivalt, kuid esineb puudujääke. Pakkumuses ei ole piisavalt lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh pole piisavalt välja toodud: 1) Töö koostamise peamised põhimõtted ja meetodid; 2) Kirjeldus, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine, millistest põhimõtetest kommunikatsioonis ning kaasamisel lähtutakse.	5

Protokolli kohaselt on Kolmanda isiku pakkumust hinnatud 20 väärtuspunktiga, Vaidlustajate (ja Ühispakkujate) pakkumused said 5 väärtuspunkti.

Väärtuspunkte (20) Kolmanda isiku pakkumusele on põhjendatud järgmiselt: „Pakkumuses on väga põhjalikult lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh on välja toodud: 1) Töö

koostamise peamised põhimõtted ja meetodid; 2) Kirjeldus, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine, millistest põhimõtetest kommunikatsioonis ning kaasamisel lähtutakse.

Töö metoodika ja nendest tulenevad tegevused on kirjeldatud detailselt ja arusaadavalt ning kirjeldatu ületab hankija ootuseid. Lisaks riigihanke alusdokumentides nõutule on koos sisuliste ja selgelt arusaadavate põhjendustega välja pakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid lisalahendusi (nt täiendavate meetodite või lahenduste kasutamine), mis võimaldavad töö eesmärged efektiivsemalt saavutada. Teenuse kirjeldus on põhjalik ja läbi mõeldud, lisaks on toodud omapoolseid ettepanekuid kaasamise ja laiapõhjalisema kommunikatsiooni osas.

Samuti on tehtud dubleerivate tööloolikude ärajätmise ettepanek ning metoodika osas konkreetseid ettepanekuid töö läbiviimise parendamiseks (asjakohaste mõjude sisustamine, hindamismetoodika täiendamine). Lisaks on rõhutatud inimkeskkonnaga seotud mõjude olulist rolli ja esitletavate materjalide kujunduse olulist rolli, toodud näiteid ja pakkujal on valmidus rakendada uudsemaid kaasamise viise.“

Väärtuspunkte (5) Vaidlustaja pakkumusele on põhjendatud järgmiselt: „Töö meetodeid ja nendest tulenevaid tegevusi on pakkuja kirjeldanud üldises plaanis sobivalt, kuid esineb sisulisi puudujääke. Pakkumuses ei ole piisavalt lahti kirjeldatud töö metoodiline lähenemine, sh pole piisavalt kajastatud töö koostamise peamisi põhimõtteid ja meetodeid. Selgitatud on kommunikatsiooni- ja kaasamise põhimõtteid, kuid muus osas on lepingu täitmise metoodika kirjeldus üldsõnaline, üksnes üldpõhimõtteid selgitav, kuid mitte konkreetse projekti spetsiifikat sisaldav. Mõningast infot on võimalik kaudselt tuletada tegevuskava põhjal.“

11.1. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et põhjendused Kolmanda isiku pakkumusele antud väärtuspunktide kohta on kriteeriumist kopeeritud.

Vaidlustuskomisjon tuvastas, et Kolmas isik on pakkumuses analüüsinud eriplaneeringu lähteseisukohtade vastavust valdkonna arengusuundadega, toonud välja koostöö lisalahendusi, teinud ettepaneku uuringute kattuvatest osadest loobumiseks, teinud ettepanekuid trassivariantide võrdluse ja mõjude hindamise metoodika, visuaalse atraktiivsuse ja veebiplatvormi kasutamise osas. Esitatud ja kirjeldatud on kuute töö metoodilist põhimõtet.

Kommunikatsiooni ja kaasamise põhimõtted on vaidlustuskomisjoni hinnangul põhjalikult lahti kirjutatud (kellega koos töötatakse, keda kaasatakse). Ka kommunikatsioonis on pakutud välja lisalahendus. Õige on see, et Kolmas isik on pakkumuses näinud ette kaasamise uuemate viiside rakendamise.

Vaidlusaluseks küsimuseks on see, kas Kolmanda isiku pakkumuses on hinnatud kõrgemalt riigi eriplaneeringu (REP) asukoha eelvaliku lähteseisukohade (LS) ja mõjude hindamise programmi (KSHP) muutmist. Vaidlustuskomisjon tuvastas Kolmanda isiku pakkumuses üksnes ettepaneku loobuda uuringute kattuvatest osadest (välja toodud ka konkreetseid uuringuid). Vaidlustuskomisjon nõustub Hankija ja Kolmanda isikuga, et Kolmanda isiku pakkumuses pole ühegi uuringu ära jätmist ette nähtud. Kolmas isik on oma pakkumuses märkinud, et ettepanekuid ja välja pakutud lisalahendusi saab rakendada vaid siis, kui need on tellijaga läbi arutatud ja tellija on seisukohal, et need aitavad tagada parema tulemuse.

Vaidlustuskomisjon leiab, et esitatud lisalahendused ja selline uuringutega seotud ettepanek näitab eelkõige seda, et Kolmas isik on põhjalikult tutvunud kõigi riigihanke alusdokumentide ja eelnevalt koostatud dokumentidega.

Tehnilise kirjelduse p-i 3.1.2 kohaselt *REPi asukoha eelvaliku tegemisel, eskiisprojekti koostamisel, AKM hindamise ja KSH esimese etapi aruande koostamisel tuleb juhinduda LS ja KSH programmis sätestatust. Täiendavate asjaolude ilmnemise korral võib LS ja KSH programmis kirja pandust põhjendatud juhul kõrvale kalduda tellijaga kokkuleppel. Sellekohased põhjendused tuleb esitada planeeringulahenduses või AKM hindamise ja KSH esimese etapi aruandes (vt lisaks KeHJS § 40 lg 5).*

Tehnilise kirjelduse p-i 3.1.13 kohaselt *LS ja KSH programmi ptk-s 5.1.2. on toodud detailse lahenduse koostamiseks vajalike uuringute ja analüüside esialgne nimekiri. Lähtetingimuste koostamisel tuleb täpsustada detailse lahenduse jaoks vajalike uuringute ja analüüside loetelu, esitades iga uuringu ja analüüsi vajaduse kohta selgituse ja põhjenduse (miks on vaja, millises täpsusastmes jne).*

Seega on eelnenud riigihanke tulemusena koostatud LS-st ja KSH-st võimalik kõrvale kalduda. On olemas uuringute ja analüüside esialgne nimekiri, mis alles täpsustub - pakkujal polnud keeldu teha töö teostamise metoodika kirjelduses ettepanekut uuringutega seondult.

11.2. Vaidlustaja on oma pakkumuses töö teostamise metoodika esitanud kolme peamise põhimõtte kaudu. Toodud on kommunikatsiooni ja kaasamise strateegia ja struktuur ning see, kuidas toimub kommunikatsioon ja huvigruppide kaasamine.

Vaidlustuskomisjon ei tuvastanud Vaidlustaja pakkumuses esitatud töö teostamise metoodika kirjelduses ühtegi lisalahendust, kasutatava metoodika kolm põhimõtet ei võimalda vaidlustuskomisjoni arvates täpselt aru saada töö teostamise metoodikast, mistõttu on õige Protokollis toodud põhjendust, et metoodika kirjeldus on üldsõnaline.

11.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumuste võrdlemisel said hindajad anda Kolmanda isiku pakkumusele selles kriteeriumis kõrgemad väärtuspunktid. Protokollis toodud põhjendused ja antud väärtuspunktid on kooskõlas kriteeriumiga ja lähtuvad pakkumustest. Vaidlustuskomisjon nõustub Protokollis toodud põhjendusega, et Vaidlustaja on üksnes üldpõhimõtteid selgitanud ja metoodika ei sisalda konkreetse projekti spetsiifikat. Kolmas isik on aga üksikasjalikult selgitanud oma metoodikat ja sidunud selle konkreetsete tegevustega lepingu täitmisel.

Ettepanekute ja lisalahenduste esitamist ja hindamist ei saa pidada pakkujate ebavõrdseks kohtlemiseks – lisalahendusi võisid esitada kõik pakkujad (teades, et kõrgemad väärtuspunktid saab just selle eest).

Vaidlustuskomisjoni arvates on täiesti loogiline, et töö teostamise metoodikas nähakse ette võimalused, kuidas tööd paremini teha.

Kuna Protokollis toodud põhjendused vastavad pakkumustes esitatule, siis on Kolmanda isiku ja Vaidlustaja pakkumustele väärtuspunkte selles kriteeriumis antud õigesti.

12. Kriteeriumis „Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava“ võis pakkumus saada kas 10, 5 või 1 väärtuspunkti.

Vaidlustaja pakkumust on hinnatud 10, Kolmanda isiku pakkumust 5 ja Ühispakkujate pakkumust 1 väärtuspunktiga.

Kriteeriumis „Töö läbiviimise meeskonna koosseis ja rollide jaotus“ võis pakkumus saada kas 15, 10 või 5 väärtuspunkti.

Kõiki kolme pakkumust on hinnatud 15 väärtuspunktiga.

Kriteeriumis „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ võis pakkumus saada kas 5, 3 või 1 väärtuspunkti.

Vaidlustaja pakkumust on hinnatud 3, Kolmanda isiku ja Ühispakkujate pakkumusi 1 väärtuspunktiga.

12.1. Protokollis on toodud põhjendused punktide andmise kohta Kolmanda isiku pakkumusele kõigi eelpoolviidatud kriteeriumite alusel. Seega pole õige Vaidlustaja väide põhjenduste puudumise kohta.

Neis kriteeriumites puudus Kolmanda isiku pakkumuses eelis võrreldes Vaidlustaja pakkumusega (RHS § 47 lg 4 p 3).

Kriteeriumis „Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava“ on Kolmanda isiku pakkumusele antud väärtuspunkte (5) põhjendatud Protokollis järgmiselt: *„Aja- ja tegevuskava on põhjendatud. Tegevused on esitatud koos tähtaegadega ja tulemitega. Iga tegevuse juures on märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed). Pakutud aja- ja tegevuskava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Kirjeldatud aja- ja tegevuskava vastab hankija ootustele. Aja- ja tegevuskavas võivad esineda üksikud ebatäpsused, mis aga ei ole põhimõttelised. Pakkumuses esitatud ajakavas oli mõningaid täpsustamist vajavaid kohti (nt maaomanike esmane teavitamine, liiklusuuringu aeg). Hankija esitas pakkujale RHRi teabevahetuse kaudu täpsustava küsimuse liiklusuuringu kohta ning pakkujalt vastas tähtaegselt, täpsustatud ebatäpsus ei ole põhimõtteline.“*

Kriteeriumis „Töö läbiviimise meeskonna koosseis ja rollide jaotus“ on Kolmanda isiku pakkumusele antud väärtuspunkte (15) põhjendatud Protokollis järgmiselt: *„Hankija näeb, et pakkuja on töösse kaasatava meeskonna koostamisel lähtunud töö eesmärgist ja metoodikast. Kirjeldatud meeskond ja selle tööjaotus on optimaalne ning võimaldab planeeringu kvaliteetselt lõpptähtajaks valmis saada. Hankija hindab kõrgelt:*

- kommunikatsiooni- ja kaasamise eksperdi suurt kogemust sarnastes projektides;*
- meeskonda on kaasatud täiendav kultuuriliste mõjude hindaja, kes vaatab laiemalt kultuurilisi mõjusid, mitte ainult arheoloogiapärandist lähtuvalt.*
- töö kirjelduses on nimetatud, et võtmeosade spetsialistid osalevad kord kuus toimuvatel meeskonna koosolekutel ja on kättesaadavad kogu töö teostamise ajal. Märgitud iganädalastele briefingutele lisaks laiema meeskonnaga kohtumised. Eelnimetatud punktid kinnitavad töö sisulist planeerimist ja läbimõtestatust ka meeskonna tasandil.“*

Kriteeriumis „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ on Kolmanda isiku pakkumusele 1 väärtuspunkti andmist Protokollis põhjendatud järgmiselt: „Töö läbiviimisega seotud riskianalüüsis esineb olulisi puudujääke, st puuduvad hinnangud riskide olulisusele. Muus osas sisaldab riskianalüüs kõiki nõutud komponente, on piisav ja arusaadav ning kirjeldatu vastab üldjoontes hankija ootustele.“

Vaidlustaja pole esitanud mistahes sisulisi etteheiteid Kolmanda isiku pakkumusele neis kriteeriumites antud väärtuspunktide kohta.

12.2. Vaidlustaja peab põhjendamatuks tema pakkumusele kriteeriumi „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ alusel antud 3 väärtuspunkti.

Väärtuspunktide andmise alused on järgmised:

2.4 Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus - maksimaalselt 5 punkti.	Väärtus-punktide arv
SUUREPÄRANE: Töö läbiviimisega seotud riskianalüüs on põhjalik, läbimõeldud ja ammendav ning ületab hankija ootusi. Väljapakutud maandamismeetmed on realistlikud, selgelt ja arusaadavalt põhjendatud ning tagavad töö käigus tekkivate võimalike probleemide lahendamise töö kvaliteetseks teostamiseks. Riskianalüüs hõlmab kogu töö metoodilist lähenemist, sh on välja toodud: 1) Töö koostamise peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid, hinnangud riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riskide maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 2) Kommunikatsiooni ja huvigruppide kaasamisega seotud riskid, hinnangud riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riskide maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 3) Meeskonnaga seotud riskid, hinnang riski olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riski maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 4) Ajakavaga seotud riskid, hinnang riski olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riski maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 5) Muud olulised riskid, hinnang riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riskide maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud. Tulenevalt kavandatud metoodikatest on pakkuja kirjeldanud mitmeid täiendavaid hankija poolt aktsepteerimist leidvaid võimalikke riske, nende maandamismeetmeid, mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.	5
HEA: Töö läbiviimisega seotud riskianalüüs on piisav, ja arusaadav ning kirjeldatu vastab üldjoontes hankija ootustele, kuid detailide osas esinevad üksikud mittepõhimõttelised puudujäägid ja/või ebatäpsused, mis ei takista töö eesmärkide täitmist. Väljapakutud maandamismeetmed on realistlikud ja need on piisavad olulisemate probleemolukordade lahendamiseks. Hankijal tekkisid väljapakutud riskide ja nende maandamismeetmete osas üksikud mittepõhimõttelised küsimused (puudujäägid, vastuolud ja/või ebatäpsused), kuid need ei ole hankija hinnangul oluliseks takistuseks töö kvaliteetsel teostamisel. Riskianalüüs hõlmab piisaval määral töö metoodilist lähenemist, sh on välja toodud: 1) Töö koostamise peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid ning nende maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud;	3

2) Kommunikatsiooni ja huvigruppide kaasamisega seotud riskid ning nende maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 3) Meeskonnaga seotud riskid ning selle maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 4) Ajakavaga seotud riskid ning selle maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud.	
RAHULDAV: Töö läbiviimisega seotud riskianalüüsis esineb olulisi puudujääke, st riskide kirjeldus ei olnud ammendav ja/või maandamismeetmed olid ebarealistlikud või puudulikud, puuduvad hinnangud riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ja/või puuduvad vastutavad isikud järgmises osas: 1) Töö koostamise peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid ning nende maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 2) Kommunikatsiooni ja huvigruppide kaasamisega seotud riskid ning nende maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 3) Meeskonnaga seotud riskid ning selle maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 4) Ajakavaga seotud riskid ning selle maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud. Hankijal tekkis väljapakutud riskide ja nende maandamismeetmete osas hulgaliselt küsimusi. Hankija hinnangul on suur risk, et pakkuja ei suuda adekvaatselt lahendada uuringu käigus esile kerkida võivaid probleemolukordi.	1

Vaidlustaja pakkumusele 3 väärtuspunkti andmist on Protokollis põhjendatud järgmiselt: „Töö läbiviimisega seotud riskianalüüs on piisav ja arusaadav ning kirjeldatu vastab üldjoontes hankija ootustele, kuid detailide osas esinevad üksikud mittepõhimõttelised puudujäägid ja/või ebatäpsused (riskid on üldsõnalised, mis ei võimalda täpselt aru saada riski põhjusest ja olulisusest - nt ajakava nihkumist võib tulla ette erinevatel põhjustel ja nendel võivad olla nii mõju, tõenäosus kui ka vastutaja erinev), mis ei takista töö eesmärkide täitmist. Väljapakutud maandamismeetmed on realistlikud ja need on piisavad olulisemate probleemolukordade lahendamiseks. Riskianalüüs hõlmab piisaval määral töö metoodilist lähenemist.“

Vaidlustaja on oma pakkumuses kokku nimetanud 12 võimalikku riski, iga riski olulisuse astme, esinemise tõenäosuse, maandamise meetmed ja vastutavad isikud. Vaidlustuskomisjon ei nõustu sellega, et nimetatud riskid on üldsõnalised – tegemist on konkreetsete, üheselt arusaadavate võimalike riskidega selle töö tegemisel. Vaidlustuskomisjon pole nõus sellega, et riskide põhjustest ja olulisusest pole võimalik aru saada.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Protokollis toodud põhjendus ja Vaidlustaja pakkumus ei võimalda asuda seisukohale, et 3 väärtuspunkti on antud õigesti, sest põhjendusest ei tulene see, miks ei hinnatud Vaidlustaja pakkumust selle kriteeriumi alusel 5 väärtuspunktiga.

13. Vaidlustuskomisjon asus eelnevalt seisukohtadele, et:

- 1) Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumusi on õigesti hinnatud kriteeriumi „Töö teostamise metoodika kirjeldus“ alusel;
- 2) Kolmanda isiku pakkumuse hindamist kriteeriumite „Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava“, „Töö läbiviimise meeskonna koosseisu ja rollide jaotust“ ja „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ alusel on Protokollis põhjendatud;
- 3) Vaidlustaja pakkumusele kriteeriumi „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ alusel antud väärtuspunktid pole põhjendatud.

Vaidlustuskomisjon leiab, et puudub vajadus võtta seisukohta kriteeriumi „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ alusel pakkumuste hindamisele, sest Vaidlustaja pakkumus ei osutuks edukaks isegi siis, kui pakkumus saaks selles kriteeriumis maksimum väärtuspunktid (5) ja Kolmanda isiku pakkumus miinimum väärtuspunktid (1).

Kui Vaidlustaja pakkumus saaks kriteeriumis „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus“ 5 väärtuspunkti (3 asemel) ja kriteeriumis „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ 5 väärtuspunkti (1 asemel) (lähtudes pakkumustes esitatud kirjeldustest peab vaidlustuskomisjon ebatõenäoliseks, et Vaidlustaja võiks saada selles kriteeriumis 5 väärtuspunkti, sest Ühispakkujate kirjeldus on oluliselt põhjalikum), siis oleks väärtuspunkte kokku 85.

Kui Kolmanda isiku pakkumus saaks kriteeriumis „Töö- ja pereelu ühildamine hankelepingu täitmisel“ 3 väärtuspunkti asemel 1, siis oleks väärtuspunkte kokku 85,77. Seega osutuks ikka edukaks Kolmanda isiku pakkumus.

14. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et puudub alus Hankija otsuse tunnistada Kolmanda isiku pakkumus edukaks kehtetuks tunnistamiseks.

15. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

15.1. Hankija pole kulude välja mõistmist taotlenud.

15.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

15.3. Kolmas isik on tähtaegselt taotlenud lepingulise esindaja kulude väljamõistmist summas 2469,75 eurot käibemaksuta, 8,85 tunni ja 4,5 tunni õigusabi osutamise eest, tunnihinnaga 185 eurot + käibemaks.

Vaidlustuskomisjon leiab, et arvestades vaidluse sisu ja mahtu ei ole Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulud täielikult põhjendatud ja vajalikud. Täiendavate seisukohtade esitamise eesmärgiks pole korrata juba varem esitatut, mistõttu on vaidlustuskomisjoni hinnangul vajalikud ja põhjendatud Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulud kokku 1850 eurot käibemaksuta, 10 tunni õigusabi osutamise eest. Seega tuleb Vaidlustajalt Kolmanda isiku kasuks välja mõista 1850 eurot käibemaksuta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets